

ČESKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE
Oblastní pracoviště Plzeň

Inspekční zpráva

Mateřská škola Stříbro, Soběslavova 1003, okres Tachov

Soběslavova 1003, 349 01 Stříbro

Identifikátor školy: 600 073 645

Termín konání orientační inspekce: 6. - 7. června 2001

Čj.	046 72/01-1007
Signatura	od7au175

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem předškolního zařízení je Město Stříbro.

Orgánem státní správy je Okresní úřad Tachov, referát školství, T. G. Masaryka 1326, 347 13 Tachov.

Předškolní zařízení sídlí v budově pavilonového typu uprostřed sídliště. Jeho součástí je mateřská škola a školní jídelna. Kapacita obou zařízení je v tomto školním roce naplněna na necelých 50 %. V provozu jsou tři třídy s celodenním chodem. K 30. září 2000 přijala ředitelka šedesát dětí. V současné době je jich v evidenci docházky vedeno padesát tři. Celodenní činnost předškolního zařízení zabezpečuje pět pedagogických a šest provozních pracovníků. Mateřská škola je velmi dobře vybavena hračkami, učebními pomůckami a pracovním materiálem. Obklopuje ji zahrada s rovným terénem, standardně vybavená pro rekreační a relaxační pobyt dětí. Vzhledem k délce fungování mateřské školy je zahrada velmi spoře osázena listnatými stromy a keři, které by vytvářely přirozené zastínění v letních měsících.

Inspekci byla sledována výchovně vzdělávací činnost ve dvou třídách a kontrolní pracovníci byla posouzena úroveň školního stravování.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Řízené činnosti

Plánování výchovně vzdělávacích činností vychází z Časově tematických plánů pro mateřské školy vydaných ÚVVPP v Praze 1987. Vzhledem k aktuálním potřebám mateřské školy jsou tyto plány modifikovány do týdenních bloků. V jejich obsahu přetrvává rovnoměrné zastoupení jednotlivých výchovných složek. Na základě realizovaného plánování je patrná orientace především na plnění vzdělávacích cílů. Obsahová a motivační složka, která je velmi důležitá pro předškolní věk, není podrobněji propracovaná. Tím je omezen prostor pro vytváření podmínek podnětných k prožitkovému učení. Dle kontroly Přehledu výchovné práce je zřejmé, že plánování a příprava vzdělávací činnosti je prováděna systematicky, avšak s převahou tradičního pojetí, postupů a způsobů. Plánování a příprava hospitovaných řízených aktivit byly v jedné třídě realizovány na velmi dobré úrovni. Ve druhé sledované třídě byla úroveň plánování pouze vyhovující z důvodu nerespektování zásady přiměřenosti a náročnosti.

Personální podmínky vzdělávací činnosti mateřské školy jsou velmi dobré. Všechny pedagogické pracovníce jsou odborně způsobilé ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Logopedická péče je určenou pedagogickou pracovníci zabezpečována 2x týdně v souladu s Metodickým pokynem náměstka MŠMT ČR k zabezpečení logopedické péče ve školství čj. 21 224/98-24.

Mateřská škola má pro svoji činnost velmi dobré prostorové podmínky. Třídy i další prostory jsou vhodně a účelně vybaveny. Pouze ve 2. třídě je v herně, která zároveň slouží k pohybovým aktivitám, nevhodně umístěn koberec, který nepokrývá celou plochu místnosti. To vede k tomu, že děti mají málo místa na cvičení a realizaci rušných aktivit. Velmi dobrá nabídka hraček a pomůcek se průběžně inovuje. Kvalitně je vybavena dětská knihovna. V odborné učitelské knihovně naopak chybí nové tituly zabývající se problematikou současné předškolní výchovy, jejími trendy a aktuálními poznatky z oblasti vývojové psychologie a pedagogiky.

Prostředí mateřské školy je estetické a funkční. Dětské výtvořky jsou vhodným způsobem

prezentovány v prostorách celé školy. Pitný režim je zajišťován, ale v době konání inspekce nebyl všemi dětmi přirozeně využíván. Ve sledovaných třídách nebyly psychohygienické zásady rovnoměrně respektovány. Zvláště v jedné třídě výrazně převažovaly řízené činnosti nad spontánními. Doba koncentrace pozornosti dětí tak byla nepřiměřená vzhledem k jejich věku a možnostem. Režimové momenty (rozdávání svačiny, používání umývárny či WC, přechody mezi jednotlivými činnostmi) rovněž v těchto třídách nebyly realizovány shodně. V jedné třídě byly přechody mezi činnostmi plynulé a individualizované, ve druhé sledované třídě byly naopak neopodstatněně organizované. V průběhu svačiny byly v obou třídách v oblasti sebeobsluhy kladeny na děti nízké nároky. V této věkové skupině by děti již měly být schopné se samostatně obsloužit.

Rozdílná byla rovněž volba organizačních forem řízených činností. V jedné třídě byla organizace manipulačních činností volena skupinově a nedošlo tak k narušení probíhajících spontánních aktivit. Učitelka měla možnost individuálně se věnovat každému dítěti. Tím se podařilo navodit příjemné pracovní klima, které vedlo děti k důvěře vůči její osobě. Vhodná volba metod a organizace tak potlačovala nežádoucí didaktismus a rutinní pojetí. V této třídě byla patrná snaha o prožitkové učení, děti měly k dispozici řadu knih, dětských encyklopedií a atlasů vztahujících se k projektovému tématu. Po ukončení činnosti zvolila učitelka vhodný způsob zhodnocení, který zprostředkoval dětem emoční prožitek a možnost verbálního vyjadřování. Následující pohybové aktivity jim umožnily spontánní pohyb, jenž vyvážil předcházející klidovou činnost.

Ve druhé třídě byla naopak organizace stejně zaměřených činností volena frontálně, což způsobilo, že učitelka ztrácela přehled o dětech a ty mnohdy nevěděly, co mají dělat. Efekt velmi pěkného námětu a množství připravených pomůcek značně potlačily nevhodně zvolené metody, které preferovaly neúměrný didaktismus a výraznou orientaci na plnění úkolů. Všechny činnosti probíhaly pouze u stolečků. Absence progresivních vzdělávacích postupů vedla k tomu, že se činnosti staly pro děti nepřilíživě lákavými a vykonávaly je automaticky, bez jakéhokoli citového prožitku. Nevhodně byla rovněž zvolena doplňková činnost s grafickými listy. Při závěrečném hodnocení učitelka opět zcela pominula důležitost emočního prožitku (radost z toho, co se dětem povedlo). Nebyla oceněna snaha ani pokrok jednotlivých dětí, ale naopak důraz byl kladen na stereotypní opakování velkého množství již získaných znalostí a vědomostí, s cílem formální přípravy na základní školu. Zvolené metody a formy práce i časová náročnost na soustředění dětí neodpovídaly potřebám a možnostem předškolního věku.

Spontánní činnosti

Rozdílným způsobem probíhaly ve sledovaných třídách i spontánní aktivity. Pozitivním jevem byl dostatečný časový prostor. V žádné třídě nebyly předčasně kráceny. Všechny třídy jsou k těmto účelům velmi dobře vybaveny a děti zde mají pestrou nabídku hraček, hracích koutků a dostatek prostoru (2 herny od sebe oddělené třídou). Spontánnost her však byla jednotlivými učitelkami různým způsobem podporována či naopak potlačována. V jedné třídě byly hrové aktivity od počátku pestřejší, volnější a vycházely větší měrou ze zájmu dětí. Ve druhé třídě byly do 8,00 hod. řízeny učitelkou, probíhaly převážně u stolečků, vsedě na židličkách a děti plnily zadané úkoly z oblasti pracovní a rozvoje grafomotoriky. Vzhledem k následující stejně zaměřené řízené činnosti nebyla tato volba vhodná. Až později děti měly možnost rozvinout volné námětové a konstruktivní hry v jedné herně. Zcela chyběly spontánní pohybové aktivity, které by umožňovaly dětem přirozený pohyb.

Nejkvalitněji se vyvíjely spontánní aktivity ve třídě nejmenších dětí. Probíhaly zcela přirozeně, děti měly dostatečný prostor pro aktivní pohyb a bylo patrné, že již mají vytvořeny základy námětových a tvořivých her. Učitelka vstupovala do jejich hry velmi citlivě a nenásilně.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita řízených aktivit v jednotlivých sledovaných třídách měla rozdílnou úroveň, přestože má mateřská škola pro svoji činnost velmi dobré personální a materiální podmínky. V jedné třídě byla řízená činnost realizována s výraznou převahou pozitiv. Ve druhé sledované třídě byla úroveň těchto aktivit pouze vyhovující. V rozporu se specifikou předškolního věku byly učitelkou neopodstatněně přejímány způsoby školní práce. Osvojování poznatků a uvědomělé ukázněné chování bylo nadřazováno nad spontánní učení, které nabízí dětem více příležitostí k aktivní spoluúčasti, kreativnímu myšlení a přirozenému verbálnímu projevu. Celkově negativa a pozitiva téměř v rovnováze byla konstatována v oblasti plánování, účelnosti a vhodnosti metod a forem práce včetně motivace a hodnocení.

Vzhledem k této rozdílnosti v úrovni řízených i spontánních aktivit byla celková kvalita vzdělávání hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Mateřská škola nemá vypracovaný vlastní vzdělávací program. Její činnost je stručně vymezena v Ročním plánu školy pro školní rok 2000/2001 stanovením střednědobých cílů v oblasti pedagogického působení, spolupráce s rodiči a dalšími subjekty včetně kontrolní a hospitační činnosti. Tento dokument ve svém obsahu zčásti navazuje na provedenou analýzu předchozí činnosti předškolního zařízení. Neupřesňuje však způsob plánování a realizace vzdělávacího procesu a propojenost všech podmínek, které ovlivňují kvalitu poskytovaného vzdělávání v mateřské škole (další vzdělávání a samostudium učitelek, návrh materiálně-technického vybavení v tomto školním roce apod.).

Plánování není pojato ředitelkou jako ucelený systém záměrů, ale bez vnitřní provázanosti se zabývá odděleně jednotlivými jevy. Jeho efektivnost, rozsah a účelnost je z těchto důvodů na průměrné úrovni.

Organizování

Organizace chodu předškolního zařízení je vymezena ve Vnitřním řádu předškolního zařízení (stanovuje délku jeho provozu, organizací dne v mateřské škole, pracovní dobou provozních a pedagogických zaměstnanců, jejich povinnosti i kompetence) a ve Vnějších řádu mateřské školy. Tento dokument poskytuje rodičům informace o způsobu zápisu a přijímání dětí do mateřské školy (vydaný řád ve své podobě neumožňuje přijímání postižených dětí), o způsobu docházky a stravování přijatých dětí, orientačně je seznamuje s režimem dne v mateřské škole i v jednotlivých třídách. Vnější řád školy určuje převažující povinnosti rodičů na úkor jejich práv, která ve svém obsahu neuvádí. Další potřebné informace získávají rodiče prostřednictvím individuálních rozhovorů s třídními učitelkami, aktuálních zpráv zveřejňovaných na nástěnkách v šatnách apod. Jiné nadstandardní aktivity mateřská škola nenabízí. Rozsah přímé výchovné práce učitelek je efektivně stanoven, dostatečný časový prostor je vymezen pro spontánní aktivity dětí. Přenos informací mezi zaměstnanci je zabezpečen denním kontaktem s ředitelkou předškolního zařízení a realizací provozních a operativních porad a pedagogických rad. Ze zápisů je patrné, že pedagogické rady se malou měrou zabývají pedagogickou problematikou (př. schválením Ročního plánu práce na školní

rok 2000/2001, průběžným hodnocením hospitační činnosti a vzdělávacích akcí apod.).

Společná jednání s rodiči probíhají 1x ročně na zahajovací schůzce a v průběhu roku při některých plánovaných mimoškolních aktivitách.

Dokumentace mateřské školy je vedena na předepsaných tiskopisech. Drobné nedostatky v jejím vedení byly s ředitelkou v průběhu inspekční činnosti projednány. Porušení obecně závazných právních předpisů bylo zjištěno při kontrole vydaných rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy. Ředitelka neoprávněně prodlužovala zkušební dobu docházky dítěte až na celkovou dobu šesti měsíců. Pak teprve vydávala rozhodnutí o přijetí dítěte. Tím došlo k porušení § 6 odst. (3) vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách.

Funkčnost a kvalita organizačního uspořádání předškolního zařízení je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení, motivování a hodnocení zaměstnanců probíhá z velké části při denním individuálním kontaktu s personálem školy. Ředitelka podporuje spoluúčast pedagogických pracovníků na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Pro hodnocení zaměstnanců jsou zpracována hodnotící kritéria, která však nejsou od roku 1996 aktualizována. Rozsah diferenciací výše nenárokových složek platu je minimální. Ze strany ředitelky je učitelkám poskytována nepřilíš výrazná metodická pomoc. Spočívá především ve vytváření podmínek pro zvyšování odborného růstu. Další vzdělávání učitelek je v tomto školním roce obsahově zaměřeno na oblast pedagogicko-psychologickou. Přehled navštívených vzdělávacích seminářů se zpětnou platností není průběžně veden, proto nelze zhodnotit efektivitu jejich výběru.

Vedení a motivování pracovníků je realizováno na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen základní systém kontroly, který zahrnuje kontrolní a hospitační činnost, analýzu výchovně vzdělávací práce a již uvedená kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu. Kontrolní činnost je prováděna dle plánu a z jejich výstupů jsou pořizovány záznamy, které postihují druh kontroly a datum provedení. Pro hodnocení úrovně pedagogického procesu využívá ředitelka hospitační i náhodných kontrol. Hospitační činnost je četná, u každé pracovnice alespoň 1x za měsíc. Předložené hospitační záznamy obsahují cíl hospitace a stanovené závěry, avšak postrádají výraznější vytýčení pozitiv, negativ či konkrétních metodických doporučení.

Analýza výchovně vzdělávací práce je součástí Výroční zprávy. Její zpracování je srozumitelné a konkrétní, ale z větší míry se věnuje výsledkům řízeného vzdělávacího působení oproti hodnocení vytváření vhodných podmínek k přirozenému učení.

Rozsah a efektivnost kontrolních mechanismů má průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Ze zjištěných skutečností vyplývá, že ředitelka školy plní povinnosti a úkoly vyplývající z její funkce. Ve své řídicí činnosti uplatňuje liberální styl vedení lidí. Pro jejich práci vytváří adekvátní podmínky. Informační zdroje z pedagogické oblasti jsou však omezené (především nedostatek současné odborné literatury). Učitelkám ponechává volnost ve vytváření stylu pedagogického procesu, která se ovšem nepříznivě projevila v průběhu orientační inspekce.

Celkově byla úroveň řízení mateřské školy hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou bylo zjištěno, že výše finančního normativu na nákup potravin, dodržování počtu hlavních a doplňkových jídel je v souladu s vyhláškou č. 48/1993 Sb., o školním stravování ve znění pozdějších předpisů. Kuchyně a přípravné kuchyně jsou účelově vybaveny a splňují hygienické požadavky. Dále bylo zjištěno, že není dostatečná pozornost věnována sestavování jídelníčků, zejména v oblasti pestrosti podávaných jídel a plnění výživových norem. Tím dochází k porušení § 4 odst. 1 vyhlášky č. 48/1993 Sb., o školním stravování.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zakládací listina Města Stříbra ze dne 21. 12. 1995 bez čj.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 5. 2. 1996 čj. 73/96
- poslední změna rozhodnutí ze dne 3. 12. 1997 as účinností od 10. 12. 1997 čj. 478/1997
- Zřizovací listina čj. ZL: 1142/13 ze dne 21. 12. 2000 s účinností od 1. 1. 2001
- Výkaz o mateřské škole k 30. 9. 2000
- potvrzení ve funkci ředitelky ze dne 11. 6. 1992 s účinností od 1. 7. 1992 bez čj.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- Roční plán školy - školní rok 2000/2001
- Vnější řád mateřské školy a Vnitřní řád předškolního zařízení, rozpis pracovní doby zaměstnanců
- záznamy z pedagogických rad a provozních porad za tento školní rok
- záznamy z kontrolní a hospitační činnosti
- personální dokumentace, pracovní náplně a kompetence
- Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy
- přihlášky dětí do MŠ, evidenční listy, denní docházka dětí v tomto školním roce
- Přehled výchovné práce, týdenní plány ve 2. a 4. třídě
- jídelní lístky za období leden - květen 2001
- výdejky potravin za období leden - květen 2001
- měsíční rekapitulace za školní rok 2000/2001

ZÁVĚR

Mateřská škola svoji každodenní činností, personálním a materiálním zabezpečením plní svoji funkci. Dětem nabízí příjemné prostředí, které je na velmi dobré estetické úrovni. V průběhu orientační inspekce však byla zřetelná nejednotnost vedení pedagogického procesu ve sledovaných třídách. Vhodně orientované prožitkové učení v jedné třídě kontrastovalo s nevhodným, předčasně uplatňovaným způsobem „školní práce“ ve druhé třídě. Tento zastaralý způsob již neodpovídá současným prioritám v oblasti předškolní výchovy.

Ředitelka zajišťuje bezproblémový chod mateřské školy a s tím související kontrolní činnost. Rezervy přetrvávají v důraznějším prosazování změny pedagogického stylu, v adekvátním respektování a naplňování přirozených potřeb dětí. V oblasti školního stravování pak v pestrosti podávaných jídel pro děti předškolního věku..

Na základě zjištěných skutečností a posouzení všech souvislostí byla souhrnná kvalita vzdělávací činnosti mateřské školy a jejího řízení hodnocena na průměrné úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.
Členové týmu	Jana Bradová	Bradová v. r.

V Rokycanech dne 28. června 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. července 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Irena Čečková	Irena Čečková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	2001-07-04	046 81/01-1007
Zřizovatel:	2001-07-04	046 82/01-1007

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány